

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł., z odrośnięciem do domu 2 zł. 75 gr. Zaznaczą 3 zł. Dla odlatujących pisma na miesiąc 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczciew Kable Oszczędnościowej Nr. 61206.

SKLEP „Gońca Czesłochowskiego” II Aleja Nr. 26. Telefon Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesować codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: **CZESTOCHOWA, ul. PANNY MARJI Nr. 52. Telefon Nr. 246. Skrzynka pocztowa Nr. 45.**

CENY OGŁOSZEN: Zawiesz millimetry jednołamowy lub jego miejsce na I kolumnie, i w tekście 15 gr. na II i III kolumnie 12 gr. na IV kolumnie 10 gr. nadesłane 15 gr. Drobne ogł. 10 gr. za wyraz, dla poszukujących pracy 5 gr. Ogłoszenia w numerach niedzielnych i świątecznych o 25 proc. drożej. Ogłoszenia firm samiejaczych o 30 proc. drożej, a ogłoszenia firm sagraicznych o 100 proc. drożej.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bezuprzedniego zawiadomienia.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty, zapowiedzi wzmaani instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Polska i Czechosłowacja.

Z powodu przyjazdu do Warszawy czesko-słowackiego ministra spraw zagranicznych Dr. Edwarda Benesa pórządowy dziennik praski, wydawany w języku niemieckim „Prager Presse”, wydał dn. 19 bm. numer nadzwyczajny, całkowicie poświęcony Rzeczypospolitej Polskiej, oraz jej stosunkom z Czechosłowacją.

Z numeru tego przytaczamy główne ustępy najbardziej znamienych artykułów, napisanych przez ministra spraw zagranicznych Dr. Benesa, oraz polskiego ministra spraw zagranicznych Aleksandra hr. Skrzyńskiego.

Pod tytułem „Współpraca Polski z Czechosłowacją”, minister spraw zagranicznych, Dr. Edward Benesz pisze: „Kiedy dnia 3 czerwca 1918 r., na konferencji sprzymierzonych w Wersalu, zdecydowali się oni ostatecznie na politykę oswobodzenia Polski i ogłosili znaną deklarację o niepodległości Polski, zgodnie z którą stworzenie zjednoczonego niepodległego Państwa Polskiego, z wolnym dostępem do morza, zostało ogłoszone, jako jeden z warunków silnego i sprawiedliwego pokoju, oraz porządku prawnego w Europie, w charakterze sekretarza jenerałego Rady Narodowej, napisałem wówczas o znaczeniu tej deklaracji, oraz stosunkach Polski i Czechosłowacji, co następuje:

„Jest to dla nas Czechosłowaków ołbrzymia radość widzieć nareszcie całkowicie triumfującą sprawę polską. Uważaliśmy zawsze kwestię polską, trzeba to powiedzieć otwarcie, jako najważniejszą z wszystkich zagadnień Europy Środkowej. Bez załatwienia jasnego i zdecydowanego kwestji polskiej, nie mogłoby być ani pokoju trwałego, ani spokoju z jednej i drugiej strony Niemiec i nie byłoby również równowagi sił politycznych w Europie Środkowej. Polska jest narodem, który najbardziej wycierpiał w ostatnim stuleciu. Los jej ciążył, jak zbrodnia na sumieniu świata politycznego europejskiego. Los jej był raną na żywym ciele Europy i rana ta stała się o tyle straszniejszą, że sumienie Europy demokratycznej, zdawało sobie sprawę z jej znaczenia. Europa szukała nieustannie przy pomocy wszelkich możliwych pretekstów, u niewinnienia się z braku w sobie odwagi i z bierności, okazywanej ustawnie, kiedy chodziło o zajęcie wyraźnego stanowiska. Los polski był przeszkodą do rozumnej polityki słowackiej, była to przeszkoda do współpracy narodów, tak blisko spokrewnionych, jak Czechosłowacy z Polakami. W samej rzeczy złączeni jesteśmy z Polakami niesłychanie głębokimi węzłami pokrewieństwa rasy, języka i kultury.

„W różnych okresach historii naszej, nasze sprawy intelektualne, polityczne i ekonomiczne, były bardzo ściśle. Patriotyzm Polski, a zwłaszcza patriotyzm gorący, mistyczny, zdecydowany, i do pewnego stopnia zapanowany w epoce porobitkowej Polski, był przykładem nie tylko dla Czechosłowaków, ale dla narodu także świadomego roli swojej i swoich chlubnych tradycji. Następujące po sobie rewolucje polskie, stały się u nas legendarnymi w śpiewach ludowych, dziedzictwem we wszystkich klasach narodu. Pieśni te podnosiły żarliwość

SALA STRAŻY OGNIOWEJ. Sobota, dnia 25 kwietnia, g. 8 wiecz.

Prof. Wolnej Wszechnicy Polskiej **J. BAUDOUIN DE COURTENAY** wygłosi od **CYT POD T. Strona Psychologiczna Pisowni Polskiej.** Bilety w cenie od 3 zł. do 1 zł. można wczesniej nabywać w sklepie „Gońca Czesłochowskiego”, 24/2-12 i od 13/2-17

STAL NARZĘDZIOWA, SZYBKOTNĄCA, KOŻOWA F-my SCHOELLER BLECKMAN

„ELIBOR”

Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa
Oddział w Częstochowie

Biurowo i sklep I-sza Aleja Nr. 14 Telef. 280 - Sklep
Sklady ulica Piotrowska Nr. 2 od g. 9-13 i od 14-18.
Telef. 75 - Biuro od godz. 8 1/2 - 16 1/2

patriotyczną Czechów, zachęcały ich do burzenia i si podtrzymywały w nich ducha rewolucyjnego przeciw Austro-Węgrom.

„Pomimo podziałów politycznych, które w Austrii panowały między nami, każdy Czech patrzył na Warszawę z melancholijnym smutkiem i ze wzruszającą nadzieją. Widział on w niej zawsze jedną z wielkich stolic słowiańskich, powaloną na razie, ale przeznaczoną, ażeby odżyła niebawem i została pewnego dnia jednym z centrów politycznych, najdomiolejszych Europy Środkowej”.

Dalej Dr. Benesz tak pisze: „Mogę i chce, jako minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Cze-

skosłowackiej nieinaczej mówić. Wypowiadam jedynie słowa te w chwili, kiedy wszystkie minione nieporozumienia zostały uchylone, ażeby dać poznać, jak patrzam na nasz stosunek przed laty siedmiu, że w ciągu minionych lat zapatrywałem się nań tak samo, i że czynię to również dziś oraz że mego punktu widzenia w przyszłości nie zmienię”.

Polityka urzędowa Polski i Czechosłowacji w ostatnim roku była bardziej, niż kiedykolwiek, siebie pewna. Nie stało się to pod wpływem wypadków politycznych ostatnich czasów. Trzeba było być niewidomym, ażeby nie widzieć, że Państwa Polskie i Czechosłowackie nie mogą sobie w za-

mej kwestji i nie powinny robić żadnych trudności, gdyż byłoby to jedynie słabością i krótkowzrocznością obustronną. Praca około naszego zbliżenia, nie ustawa wogóle od chwili zakończenia wojny, i politykomy przezornym oraz cierpliwym powiodła się ona w końcu, oraz udaje się nadal. Z polskich mężów stanu, obok innych, głównie minister spraw zagranicznych Aleksander Skrzyński, przez wybitną znajomość stosunków międzynarodowych i rzadkie zrozumienie wymogów chwili, jak również całej przyszłości, zdołał odnaleźć środki do osiągnięcia powodzenia ostatecznego tej polityki. Przedewszystkiem konieczne jest, ażebyśmy wzajemnie nauczyli się poznawać. Następnie musi być powiedziane i dowiedzione całej międzynarodowej opinii, że nasza wspólna praca ożywiająca jest ideą pokoju i w imię pokoju przedsiębrana. Przedewszystkiem jednakże konieczne jest z naciskiem u nas dać poznać, że my w stosunkach naszych do narodu polskiego — a również jednak, naród polski w stosunkach do nas — zamierzamy stosować zasady rzeczywistej współczesnej polityki demokratycznej, która musi zostać tem, co stała, jako prawdziwa polityka słowiańska jest zrozumiane: Sprawiedliwa ocena sąsiada bez mieszania się w jego kwestje specjalne; dobra wola w każdym czasie, we wzajemnych stosunkach i nakoniec świadomość, że naród nie jest sam celem, ale tylko środkiem — co zawsze musi być bronią — dążącym do wyższych celów współpracy kulturalnej i urzeczywistnienia ideałów prawdziwej ludzkości”. Dz. P.

Rząd bułgarski opanował położenie.

Wzmocnienie gabinetu Cankowa. — Partja chłopska stanęła po stronie rządu.

Sofja. Wczorajsze posiedzenie Sobra nja miało przebieg imponujący. Okazało się, że pogłoski o zamierzonej rewolucji w Bułgarii pozbawione są wszelkiej podstawy. Rząd jest dziś w sobranium silniejszy, aniżeli kiedykolwiek. Otrzymał on jednomyślnie wotum, zatwierdzające stan obłężenia Bułgarii. Także i partja chłopska popętała stanowczo akty terroru i akceptowała bez zastrzeżeń zarządzenia rządu.

W ten sposób zamach komunistyczny, który miał na celu obalenie rządu

Cankowa, utwierdził jego rządu. — Znamienne jest oświadczenie przedstawiciela partji rządowej — Wasilewa, że Bułgaria odnosiła się do wielkich mocarstw i sąsiadów, ażeby przyszły jej z pomocą w walce o porządek na Bałkanach.

Bułgarska prasa apeluje do wszystkich, ażeby wierzyli, że Bułgaria niema żadnych tendencji agresywnych, ani też odwetowych. W końcu Wasilew podziękował prasie międzynarodowej za poparcie Bułgarii w walce przeciw bolszewizmowi.

Sejm zakończy prace nad budżetem 15-go maja.

Skontyngentowanie przemówień i gorączkowe tempo obrad.

Warszawa. Wczorajszy konwent seniorów omawiał wyłącznie kalendarjum sejmowe do 15 maja.

Marszałek Sejmu proponował dwa czytania budżetowe, skontyngentowane w ten sposób, że klubom przypadłoby ogółem 52 godzin przemówień. Jeśli się do tego doda czas potrzebny dla referentów i oświadczenie rządu, budżet w drugim czytaniu byłby zakończony najpóźniej 9 maja. Posiedzenia odbywałyby się codziennie, z wyjątkiem niedziel, 1 i 3 maja, od godziny 10 rano do godziny późnej wieczorem. Czas byłby przeznaczony na załatwienie budżetów, a tylko raz w tygodniu odbywałoby się posiedzenie, na którym załatwiano sprawy najpilniejsze.

Czas od 9 do 12 maja pozostałby do przygotowania trzeciego czytania,

które odbędzie się 13 i 14 maja, a 15 maja przesyłki do Senatu.

Poseł Barlicki (PPS) uznaje konieczność terminu 15 maja, jednak zwraca uwagę na załatwienie budżetów przez skontyngentowanie czasu przemówień dla przedstawicieli klubów i żąda głosowania nad tą kwestją w Sejmie.

Postowie Chrucki (Ukraińiec) i Popiel (NPR), Budziński (Wyzwolenie) oświadczają się za powiększeniem czasu skontyngentowanego dla klubów mniejszości, od chrześcijańsko-narodowego poczynając.

Poseł Barlicki przedstawia dwie propozycje, aby dla wszystkich klubów podwyższyć kontyngent o 25 proc. z tem, że budżet będzie załatwiony 15-go maja. — Konwent seniorów wyraził zgodność na drugą propozycję.

TELEGRAMY.

Głosowanie w parlamencie francuskim.

Paryż. Izba 304 głosami przeciw 218, uchwaliła wniosek zaufania dla rządu, polecając wyszukanie skutecznych sposobów całkowitego uzdrowienia sytuacji finansowej.

Agitacja wyborcza w Niemczech

Berlin. Agitacja wyborcza obu bloków dochodzi do punktu kulminacyjnego. „Berl. Tagb.” opublikował protokół tajnego posiedzenia zarządu stronnictwa niemiecko-narodowych, który potwierdza, że w bloku prawicowym istnieją silne tarcia w szczególności między stronnictwami niemiecko-narodowymi a niemiecką partją ludową.

„Vorwärts” donosi, że blok prawicowy zamierzał wydać szereg fałszyfikatów.

Hindenburg dąży do zmiany granic Polski
Traktat Wersalski jest traktatem chwilowym.

Hannover. — Berliński przedstawiciel londyńskiego biura Reutersa miał rozmowę z gen. feldmarszałkiem Hindenburgiem, w czasie której Hindenburg odpowiadając na pytania, oświadczył, że na konstytucję i statut Rzeszy zdecydował się złożyć przysięgę, w przeciwnym bowiem razie nie byłby się godził na swą kandydaturę.

Na pytanie, czy wolałby, żeby Wilhelm wrócił na tron; czy też żeby sam został prezydentem, odpowiedział, że kwestja republiki, czy monarchji, obecnie nie jest traktowana oficjalnie w niemieck-

kiej polityce, a więc jego osobiste zyczenie wobec tego nie odgrywa żadnej roli.

Dalej Hindenburg oświadczył, że nie może poruszać rokowań w kwestii bezpieczeństwa, ani brać w nich udziału, interesuje się jednak temi sprawami i przywiązuje do nich wagę. Na pytanie, czy Hindenburg uważa, że granice zachodnie Polski powinny być zmienione na korzyść Niemiec, Hindenburg odpowiedział dosłownie: „Też zdania jestem zarówno ja, jak każdy inny Niemiec bez różnicy przynależności partyjnej, ażeby jednak spokój przytem nie został zagrożony, należy wejść na drogę rokowań”.

Zapytany, czy zobowiązuje się stosować do klauzul wojskowych, Hindenburg odpowiedział: „Traktat wersalski tak długo Niemcy obowiązują, póki się go nie zastąpi innym traktatem, zawartym między kontrahentami. Następnie Hindenburg oświadczył, że życzy Niemcom nawewnątrz i nazewnątrz spokoju, gdyż awantury wojenne byłyby dla Niemiec — nieszczęśliwe. Jako fachowiec, Hindenburg zaznacza, że Niemcy nie są zdolne prowadzić wojny defensywnej przeciwko jakiemukolwiek państwu, nawet Polsce i Czechosłowacji mają większą armję, niż Niemcy (III).

Spiszek w Bułgarii miał na celu zboljšewizowanie Bałkanu

Sofja. Jak podaje prasa o rezultacie śledztwa, zostały wykryte ślady spisku antyrządowego, pozostającego w związku z zamachem w katedrze. Chodziło o zgładzenie króla, rządu i wywołanie anarchii w kraju, wojny domowej i okupacji Bułgarii przez wojska jugosłowiańskie, a dalej zachwianie sytuacji samej Jugosławii po takiej wysyłce wojsk poza granice kraju, a wreszcie o otwarcie nowej drogi. komunizmowi na półwyspie bałkańskim.

Sprawcy zamachu mieli całkowicie przygotowaną ucieczkę do Rosji. Wszyscy uczestnicy zamachu są komunistami, albo zwolennikami lewicy Zmledełców współpracującej z komunistami. Dalej w całej akcji zaznaczył się udział żydowskich elementów napływowych, oraz b. wojskowych dezertersów następnie ułaskawionych oraz osób skompromitowanych kryminalnie.

Skutki zamachu sofijskiego w Ameryce

Nowy Jork. „United Press” donosi: Ta okoliczność, że wszystkie informacje dzienników o aktach terroru w Bułgarii zgodnie przypisują inicjatywę agitatorom rosyjskim, wzmacnia w Ameryce pozycję przeciwników uznania Rosji sowieckiej. Sądzą tutaj, że wskutek tego uznanie sowieków będzie odroczone na czas nieograniczony.

Wykrycie spisku na życie japońskiego premiera.

Nowy Jork. Z Tokio donoszą: Odkryto tu spiszek celem zamordowania premiera Kato. Przedsięwzięto liczne aresztowania i uwięziono przywódców spisku.

Międzynarodowe obrady handlowe

Rzym. Międzyparlamentarna Konferencja Handlowa przyjęła wniosek Senatora Ago z Ancony w sprawie uproszczenia przepisów taryf celnych na korzyść wielkich międzynarodowych linii kolei żelaznych.

Delegat belgijski postawił wniosek, by Konferencja uprosiła Międzynarodowe Biuro Pracy o wypracowanie praktycznych propozycji w tym duchu, by wszelkie zatargi, wynikające między kapitałem a pracownikami, przekazywać Międzynarodowemu Trybunałowi do rozstrzygnięcia. Przedstawiciel Francji sprze-

Na sezon budowlany

Cement „Wiek”, „Wysoka”
do krycia dachów ogniotrwała
Papę do krycia dachów
Smole krajową i ceską
Pak do lepienia dachów
Karbolinum do smarowania drzewa
Trzcina, drut i gwoździe trzcinowe
wapno lasowane, cegły, dachówki,
Gips, kafe, gwoździe, żelastwo do pieców
sprzedaje najtaniej
D. Berkowicz, Częstochowa
Kościuszki 45.

s. p.

LUDWIKA DĄBROWSKA

Opatrzona św. Sakramentami po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarła dnia 22-go Kwietnia 1925 roku, przeżywszy lat 21.

Wyprowadzenie zwłok ze szpitala miejskiego przy ul. Jasnej na cmentarz św. Rocha odbędzie się w piątek, dnia 24 b. m. o godz. 4-ej po poł.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych połączona z głębokim smutkiem.

RODZINA.

W dniu 22 kwietnia r.b. przedwcześnie zgasała

s. † p.

Ludwika DĄBROWSKA

W zmarłej tracimy gorliwą i nieposzlakowanego charakteru współpracowniczkę

Komitet Polskiego Czerwonego Krzyża w Częstochowie.

Pierwsze poczynania rządu p. Painlevé'go

Ustalenie oświadczenia rządowego

Paryż. Rada Ministrów na wczorajszym posiedzeniu, które odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta Republiki Doumergue'a, jednomyślnie zatwierdziła przedstawione jej przez premiera Painlevégo brzmienie oświadczenia rządowego.

Oświadczenie to jest bardzo treściwe i zajmuje się głównie omówieniem położenia finansowego Francji. Ustęp dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa jest dość ogólnikowy. Stosunek Francji do Watykanu oprócz ma Rząd na podstawie propozycji przedstawionych przez b. Premiera Herriota'a. W sprawie reformy wojskowej uczytni rząd zapowiedź, że plany wypracowane przez generała Nolleta ulegną pewnej zmianie.

Po odczytaniu oświadczenia rządowego

zwrócił się temu wnioskowi, twierdząc, że w sprawie zabrać może głos wyłącznie Rada Ligi Narodów. Wniosek belgijski został jednakowoż przyjęty 32 głosami przeciwko 3.

Sowiety rezygnują ze stosunków handlowych z Czechami.

Praga. „Prager Tagblatt” donosi, że w ostatnich czasach w kołach sowieckich dyskutowana jest z ożywieniem sprawa stosunku handlowego pomiędzy Rosją a Czechami, ponieważ Czechy są jedynym państwem, utrzymującym stosunki handlowe z sowietami bez podstawy prawnej w formie traktatu.

W sprawie tej dojdzie do porozumienia w łonie koalicji: okazuje się niemożliwym, wobec czego sowiety postanowili zrezygnować ze stosunków z Czechami. Według sprawozdania szefa sowieckiej misji handlowej w Pradze, sowiety od r. 1921 do kwietnia br. poczynili w Czechach zakupy za 11 milionów dolarów.

Obrady bezbożników.

Moskwa. Wczoraj rozpoczęły się tu obrady I-go Ogólny-Związkowego Zjazdu sowieckich korespondentów i publicystów antyreligijnej gazety moskiewskiej — „Bezbożnik”. Na zjazd przybyło 250 delegatów z różnych stron S. S. R. R. Antyreligijny zjazd ten zorganizowany został przez ludowy komisariat oświecenia publicznego.

Niezwykli bezrobotni

Wiedeń. Policja wydała nakaz roz-

wego zgłoszony będzie wniosek o natychmiastowe otwarcie narad nad programem Rządu.

Paryż. Pozostający w stanie rozporządzenia Ambasador Philip Berthelot, powołany został z powrotem do służby czynnej i objął ma obowiązki generalnego sekretarza Ministerstwa spraw zagranicznych.

Minister spraw zagr. Briand odbył z p. Berthelot'em dłuższą naradę.

Gdy p. Briand objął tekę Ministerstwa spraw zagr. w nowym Rządzie, niektóre pisma zaznaczyły, że może to oznaczać powrót do służby czynnej p. Berthelot'a jako oddanego współpracownika p. Briand'a, gdy ten był ministrem spraw zagr. w 1921 r.

wiązania t. zw. centralnego komitetu bezrobotnych, władze bowiem wpadły na ślad, że komitet ten jest tylko przed stawicielstwem komunistycznym. Policja stwierdziła, że do komitetu tego zwrócili się wszyscy emisariusze komunistyczni przybywający z zagranicy, którzy pozostawali zawsze w ścisłym kontakcie z komitetem.

Trzęsienie ziemi w Anglii.

London. W dniu 16 kwietnia wydarzył się rzadki wypadek trzęsienia ziemi w Anglii. Trwało ono 30 sek. w okolicach znanego miasta elektrycznego Cambridge. Przed trzęsieniem ziemi i po trzęsieniu w całej południowej Anglii i w Walii srożyła się silna burza, połączona z wielką ulewą i śnieżycą.

Konkordat w Senacie

Połączone komisje Senatu, spraw zagranicznych i administracyjna obradowały wczoraj nad Konkordatem. Po referacie sen. Nowodworskiego (Ch. D.) i wyjaśnieniach ministra St. Grabskiego rozwinęła się dyskusja. Następnie w głosowaniu ustawę o zatwierdzeniu Konkordatu przyjęto. Wniosek sen. Woźnickiego (Wyzwol.) i Kopcińskiego (PPS.) o odrzuceniu Konkordatu znaczną większością głosów upadł. Przyjęto następnie rezolucję zaproponowaną przez referenta w sprawie zniesienia jura stolae i w sprawie uposażenia duchowieństwa. Rezolucję sen. Buzka (Piast) w sprawie uregulowania stosunku innych wyznań do Państwa odesłano do zreda-

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim którzy oddali ostatnią posługę s. p.

Aleksandrze Wojtasiewicz

a w szczególności Ks. Kan. Kosowskiemu p. Mieczysławowi Gromczewskiemu za sołowe pienia na chórze. Składa serdeczne Bóg zapłać.

Rodzina Strzyłewskich.

gowania do specjalnie w tym celu wyłonionej podkomisji.

Król Jugosławii Aleksander przybędzie do Warszawy.

Warszawa. Według informacji, jakie dziś nadeszły z kół dworskich w Białogrodzie, król Aleksander ma zamiar w pierwszej połowie maja złożyć wizytę p. Prezydentowi Rzeczypospolitej w Warszawie.

Wraz ze zrealizowaniem tych projektów, byłby to drugi z rzędu monarcha, odwiedzający odrodzoną Polskę. Dowiadujemy się również, że król państwa S. H. S. ma również zamiar po pobycie w Polsce rewizytować króla rumuńskiego w Bukareszcie.

Sowiety niezadowolone ze swego posta w Warszawie

Lwów. Z Moskwy donoszą: W kołach dyplomacji sowieckiej krąży pogłoski o planowanym odwołaniu posta sowieckiego w Warszawie Wojkowa.

Mówią, że ustąpienie to ma się znajdować w związku z nieporozumieniem między Polską a sowietami.

Oficjalnego potwierdzenia tej pogłoski, jak dotąd, brak. Wiadomo tylko, że decydujące czynniki sowieckie wyrażają niejednokrotnie w ostatnim czasie niezadowolone z wyniku działalności Wojkowa w Warszawie.

Ustawa o rozbudowie miast.

Senacka Komisja skarbowo-budżetowa obradowała wczoraj cały dzień nad ustawą o rozbudowie miast. Sprawozdanie w imieniu podkomisji wyłonionej do opracowania tej ustawy przedłożył sen. Koerner (Kolo Zyd.). Podkomisja proponuje przyjęcie 2-ch poprawek: jednej dotyczącej formalnej zmiany tytułu i drugiej przewidującej, że z chwilą wejścia w życie tej ustawy — ustawa z września 1922 r. wygasa. — Nad sprawozdaniem podkomisji rozwinęła się obszerna dyskusja, w wyniku której całą ustawę z powyższymi zmianami przyjęto. Przyjęto ponadto kilka poprawek stylistycznych oraz rezolucję, wzywającą Rząd do wniesienia przed 1 października r. b. projektu ustawy o poprawie zabudowy.

Pomyślny rozwój gospodarczy polskiego Górnego Śląska.

„Baltische Presse” podaje statystykę wytwórczości na polskim Górnym Śląsku, oraz udziału tegoż w polskim przwozie i wywozie. W ubiegłym trzecieciu przysłałości Górnego Śląska do Polski, mimo piętrzących się trudności i powikłań — pomyślne wyniki dla obydwóch stron są nader znaczne. — Górny Śląsk znalazł dla wszystkich prawie swych wytworów dostateczny zbytn na rynkach polskich, podczas gdy Polska znajduje potrzebną ilość węgla i żelaza wewnątrz kraju. Wzajemne uzupełnienie się rozwija się w dalszym ciągu. Wbrew inaczej brzmiającym tendencyjnym opiniom — Górny Śląsk w jednoci gospodarczej z Polską, rozwija się zupełnie po myślnie.

WEZWANIE.

Druhowie Gniazd I, II, X i XIV ponad lat 30 stawią się punktualnie dnia 24 b.m. (piątek) wieczorem o godzinie 7 i pół w sali ćwiczeń Tow. G. „Sokół” przy ul. Pilsudskiego (teatr kolejowy). Zbiórka w związku z obchodem 3-go Maja.

Zarząd Okręgu.

w sali „Nowości”

Ireny SOLSKIEJ, Kaz. Junoszy STĘPOWSKIEGO, Kaz. JUSTIANA i innych.

„W śmiertelnej matni”

Sztuka w 2 aktach A. Savoir'a i L. Marszand'a

Sztuki te grane były ostatnio w Warszawie z ogromnym powodzeniem.

Bilety do nabycia w Kasie teatru codziennie od godziny 11-ej do 2-ej i od 4-ej do 8-ej wiecz.

„SYMULACJA”

Sztuka w 1 akcie Jerzego Klarensa.

Jak stolica świętować będzie 3-go Maja?

Z Warszawy donoszą: Dyr. departamentu kultury i sztuki — Skotnicki, wypowiedział się na łamach prasy na temat programu, według którego obchodzić będzie Warszawa dzień 3-go Maja. Nagła zmiana w charakterze święta, mianowicie przejście z formy poważnej uroczystości na dzień powszechnej zabawy, musi się odbić na programie. — W reku obecnym święto musi nosić siłą rzeczy charakter przejściowy.

Program przedstawiałby się następująco: Rano uroczysta Msza polowa na polu Mokotowskim. Pierwszy raz w tym roku dzień 3-go Maja będzie miał specjalny charakter przez uznanie przez Państwo oficjalnego święta Królowej Korony Polskiej. Po nabożeństwie odbędzie się rozdanie medali pamiątkowych osobom przedstawionym przez wojewodów z pomiędzy rybaków pomorskich za nabobitzy połow w tym roku i obywateli kresowych, którzy odznaczyli się pracą na polu gospodarstwa. Następnie odbędzie się rewja aktorów i urządzić w różnych punktach miasta wesole widowiska.

Wieczór magistrat oddaje bezpłatnie wszystkie teatry na rzecz publiczności. — Wielki raut na Zamku zakończy uroczystość.

KRONIKA.

— **Nominacja pułk. Nieniewskiego.** Dowódca 7 dywizji piechoty pułkownik sztabu generalnego Adam Nieniewski, (dawny szef sztabu komendy Legionów Polskich z czasów gen. Szepetyckiego), został odkomenderowany do Wyższej Szkoły Wojskowej w charakterze zastępcy komendanta.

— **Wizytacja.** W ub. środę przybył do Częstochowy na inspekcję tułszej policji inspektor p. Galle z Warszawy.

— **Z karty żałobnej.** Nieubłagana śmierć znowu wyrwała ofiarę, oszając z pośród pracowników Częstochowskiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża s.p. Ludwikę Dąbrowską.

W zaraniu, bo zaledwie w 21 roku życia, z wiarą w sercu zaczynała swoją pielgrzymkę, oddając się pracy z myślą o lepszej, pogodniejszej przyszłości. Los zrządził inaczej, ideały i myśli wznieśli zostały pogrzebane, a wraz z nimi odeszło od nas jedno młode życie, co rwało się do swego szczęścia — przyszłość i.

— **Żądania rzemieślników w fabrykach jutowych.** Związki zawodowe klasowe, N. P. R. (Praca) i Chrześcijański wręczyły zarządom fabryk jutowych w Częstochowie żądania rzemieślników, którzy domagają się zrównania swych zarobków z zarobkami rzemieślników w przemyśle bawełnianym. Zarobki tych ostatnich są o 36 proc. wyższe. W razie otrzymania odmownej odpowiedzi rzemieślnicy wymienionej fabryki chcą poprzeć sprawę swą strajkiem. Reszta robotników odnosi się jednak nieprzychylnie do strajku ze względu na to, że pracują oni tylko trzy dni w tygodniu, podczas gdy rzemieślnicy pracują cały tydzień i zarobki ich są znacznie większe.

— **Oplata za paszporty zagraniczne nie będzie podwyższona.** Ministerstwo skarbu komunikuje oficjalnie, iż pogłoski, jakoby od 1-go maja paszporty zagraniczne mia-

ły kosztować 750 złotych, są bezpodstawne. Oplata za paszporty zagraniczne, wynosząca 250 złotych, nie będzie podwyższona.

Min. spraw wewn. w porozumieniu z ministerstwem skarbu, upoważniło wszystkich wojewodów do pomysłowego załatwienia podań literatów i dziennikarzy o ulgowe paszporty zagr. za opłatą 27 zł., po przedstawieniu zaświadczenia a wydziału prasowego prezydium Rady ministrów, że udają się zagranicę w sprawach zawodowych.

Co mówi o katastrofie naoczny świadek?

O nowej katastrofie kolejowej pod Rogowem, opowiada naoczny świadek nader ciekawe szczegóły:

— Wyjechaliśmy z Warszawy zupełnie normalnie. Pomiedzy Pływią a Rogowem, na jakieś dwa kilometry przed Rogowem, kiedy większa część pasażerów najspokojniej usypiała, nastąpiło gwałtowne wstrząśnienie i straszny huk. W wagonach zapanowała pełna grozy cisza.

Dopiero po chwili, kiedy usłyszano nawoływania i okrzyki, zaczęli pasażerowie opuszczać wagony, które ocalały. Oczom widoków ukazał się straszny widok. Parowóz, wagon pocztowy i sypialny zakopiański stały na szynach, następne wagony aż do ostatniego sypialnego krakowskiego leżały przewrócone, oderwane od reszty, przechylone na brzegu kilkumetrowego nasypu. Każda chwila groziła stoczeniem się wagonów z nasypu. Z wnętrza wagonów dobywały się przerażające krzyki.

Pierwszym, który nie stracił głowy i zajął się ratowaniem, był sierżant Zieliński, kurjer M. S. Wojsk. Z narazieniem życia wydobywał z przewróconych wagonów pasażerów i ich rzeczy.

Na szczęście okazało się, iż nikt nie zginął, a rannych było niewiele. Cudem chyba należy tłumaczyć, iż katastrofa nie pociągnęła za sobą śmierci setek osób. Zaledwie kilku rannych i skaleczonych zgłosiło się do opatrunku.

Powód katastrofy.

Krażą wersje, że powodem katastrofy były zupełnie przegniłe i zniszczone podkłady w miejscu wykołeczenia. Tem tylko należy tłumaczyć, że lokomotywa z pierwszymi wagonami przeszła cała, a wykoleiły się dopiero następne wagony.

Szkoła tańców baletm. K. Kosteckiego

w lokalu własnym, ul. Jasna Nr. 49
5 dom biał. przy kościelisku obok p. Kindermana

Przyjmuje zapisy na kursy 1-szy modnych tańców i Mazura w kompletach i oddzielnie codziennie od godziny 10-ej rano do godziny 9-ej wieczorem.

Lekcje ogólnopraaktyczne „DANCING” odbywać się będą przez cały wiosenny i letni sezon, w CZWARTEK, NIEDZIELE i ŚWIĘTA początek o 8-ej wieczorem.

3-letnie Robotnicze Kursy Gimnazjalne

Zarząd Kursów podaje do wiadomości ogółu, że nauka na Kursach po przerwie świętecznej już się rozpoczęła tak przy ul. Krakowskiej 24, jak i przy ulicy Miedzianej 27.

Ponieważ Zarząd nie może już uwzględnić codziennego wpisania się nowych kandydatów, więc podaje jako ostateczny termin wpisów dzień 1 maja r.b. Po tym terminie żadne zgłoszenia uwzględniane nie będą.

Wpisy przyjmowane będą od 6—8 wiecz. przy ul. Miedzianej 27. Oplata 10 groszy za godzinę wykładu.

WARSZAWSKI BANK ZJEDNOCZONY

Oddział w Częstochowie ul. P. Marji 26.

Przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe płatne na każde żądanie. Przy oprocentowaniu 12 proc. w stosunku rocznym, przyrzecem podatek od procentów opłaca Bank.

Bank wynajmuje w opancerzonym skarbcu kasetki (Safes.)

Zawiadomienie.

Biuro Przedsiębiorstwa Budowlanego

F. Ebert i S-ka

przeniesione zostało w dniu 23 kwietnia z ulicy III-cia Aleja Nr. 53 na ulicę

Kościuszki 21

Dom własny. Telefon 3.35.

w sali „Nowości”

— **Podróżuje naokoło Polski bez pieniędzy.** Wczoraj odwiedził redakcję naszego pisma śmiały podróżnik p. Józef Wieszczeniński z Katowic, który podróżuje naokoło Polski bez pieniędzy, mając zamiar podróżyć z skutecznym w ciągu czterech tygodni.

W Katowicach, jak zakomunikował nam nasz informator, utworzył się z początkiem bieżącego roku specjalny Klub polskich podróżników naokoło świata, mający na celu zdobycie rekordów nad klubami zagranicznymi w kierunku odbywania światowych podróży.

Kantor aresztowany!

W dniu wczorajszym na polecenie władz prokuratorskich został aresztowany zamieszany w sprawę nadużyć kredytowych w Banku Polskim kupiec Kantor, który pozostawał dołychczas na wolnej stopie po złożeniu 15000 zł. kaucji.

— **Wielka kontrabanda tytoniu.** Organom policji piotrkowskiej udało się przylapać 170 klogr. tytoniu, szmuglowanego do Polski z Gdańska. Kontrabandę tę znaleziono ukrytą w sie ni domu № 2, Gomulnińskiego przy ul. Litewskiej.

Jak dochodzenie wykazało, „dyrektorem” tej szmuglerskiej imprezy był Jusek Mendel Rozen z Kłobucka, który proceder ten uprawiał już od dłuższego czasu, narazając skarb państwa na wielkie straty. Przedsiębiorca powołał do kozy.

Dzikie wybryki łobuzów!

Rzucają kamieniami na pociągi osobowe.

Rozpasanie wyrostków w dzielnicach podmiejskich dochodzi już do tego stopnia, że oto wczoraj gromada chłopców zebrana przy torze kolejowym między Stradomiem a rzeknią rzucała kamieniami na przejeżdżający z Częstochowy do Lublińca pociąg osobowy.

Kamieniami wybito kilka szyb i o-mal nie zraniono maszynisty p. Podlewskiego, który właśnie jako dowód rzeczowy pokazywał nam kamień przesyłony furtowej wagi.

I czyż tego rodzaju wybryki łobuzów, którzy lekceważą sobie zdrowie a nawet życie ludzkie i przez dzikie figle niszczą dobytek państwowy, powinny uchodzić bezkarnie?

Czyż nie powinno być przeprowadzone drobiazgowo śledztwo, w celu ukarania rodziców, którzy pozwalają swym wyrostkom na tego rodzaju łobuzerskie harce?

— **Podjejrzone futerka.** Podczas kontroli pociągu osobowego na szlaku Kłomnice-Radomsko przy powracającym z zagranicy Benjaminie Langą, zamieszkałym w Warszawie, odnaleziono paczkę, zawierającą 18 szt. skórek skunksowych. Futra zakwestjonowano, jako przypuszczalnie przywiezione z zagranicy bez cla.

o (—) **Samobójstwo pary małżeńskiej wśród kwiatów.**

Z Frankfurtu donoszą o zaboju 48-letniego d-ra medycyny Demetera Tabory i jego małżonki, Profesora d-r Tabora, który w r. 1919 został wydatony ze Strassburga, osiadł we Frankfurcie i cieszył się tam ogromnym powodzeniem, jako zdolny lekarz. Cierpiąc na jednego na nieuleczalną chorobę, wskutek czego postanowił odebrać sobie życie, a małżonka jego postanowiła towarzyszyć swemu mężowi w wędrowce za grób. Gdy d-r Tabora powrócił ze szpitala, zajął się wraz z żoną przeniesieniem młostwa kwiatów do sypialni. Następnego dnia znaleziono zwłoki tej pary, leżące wśród kwiatów. Pani Tabora pochodziła z artystycznej rodziny i sama kiedyś występowała na scenie jako aktorka.

